

Ulaş Mısırlıoğlu

11 Yaşında
Beşiktaş Bilim ve
Sanat Merkezi

MEDYA OKURYAZARI OLMAK

Medya denince akla ilk önce televizyon, internet, gazete, dergi, cep telefonu ve radyo gibi iletişim araçları gelmektedir. Ama medya sadece bunlardan ibaret değildir. Bunların yanı sıra bütün yiyeceklerin, eşyaların, yani satın alabileceğimiz her şeyin ambalajları üzerindeki görseller de medyanın bir parçasıdır.

Medyanın her çeşit bilgiyi aktarma, eğlendirme, eğitime gibi yararlı yönlerinin yanında zararlı yanları da vardır. Buna örnek vermek gerekirse; ülkemizde çocuklar günde ortalama 3-5 saat televizyon izlemektedir. İlköğretim çağı çocukları, televizyon izlemenin dışında oyun ve araştırma amacıyla internete girmekte, arkadaşlarıyla iletişimlerinde sms, facebook, twitter gibi yöntemler kullanmakta, yine medya yoluyla ulaştığı bilgilerin doğruluğunu araştırmadan tüketim kararları verebilmekte ve medyanın istediği yönde davranış biçimleri geliştirmektedir. Bu sebeple çocuklar hem medya bağımlısı olmakta hem de medyayı yanlış kullanmaktadırlar. Medyanın zararlı yönlerini sıralamak gerekirse:

Günümüzün yaygın olarak kullanılan sosyal paylaşım siteleri sayesinde insanlar sosyalleştiğini düşünürken, aslında asosyallığe doğru adım atıyorlar.

Sosyal paylaşım siteleri insanların psikolojisini olumsuz yönde etkiliyor.

En iyi bildiğimiz bağımlılık yapan maddelerin başında gelen sigara, alkol ve uyuşturucu maddelerinin arasına, sosyal paylaşım sitelerine bağımlılık maddesi de ekleniyor haliyle.

İnsanlarla iletişimimiz sadece yazıdan ibaret olmaya başlıyor.

Eğer biz medyanın zararlı etkilerinden korunamazsak medya bizi hem kendi bağımlısı haline getirecek, psikolojimizi olumsuz yönde etkileyecek, hem de bizi asosyalleştirecek. Medya ile gereğinden çok zaman geçiren büyükler çocuklarına zaman ayıramamaktadır. Ailesinden yeteri kadar sevgi ve ilgi görmeyen çocuklar odalarına kapanmakta ve sanal ortamın tehlikelerine karşı yeterince bilgilendirilemedikleri için savunmasızlardır. Anne ve baba ise çocuğun evde olması nedeniyle güvende olduğunu düşünebilmekte hatta evde kaldığı için mutlu bile olmaktadırlar.

Medyanın zararlı yönlerinden korunmaya çalışmalıyız. Bunun için siz medya yetkililerinden şunu diliyoruz. Lütfen kendi çocuklarınıza izletmeyeceğiniz televizyon ve bilgisayar programlarını üretmeyin. Topluma yararlı yetişkinler olabilmemiz için; şiddet, cinsellik, kötü örnek olabilecek davranışlar, alkol, sigara, uyuşturucu, soygun ve aşırı tüketime özendirici içerikli yayınlar yapmamanız konusunda duyarlı olmanızı bekliyoruz.

Medyanın bütün zararlı yollarından kurtulmanın en kolay yolu bir medya okuryazarı olmaktır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın da bir an önce bu konuya el atması gerekir. Medya okuryazarlığı dersinin tüm okullarda gelecek öğrenim yılından itibaren zorunlu ders olması. Bu dersin etkin bir şekilde okutulması sağlanmalıdır. Bu konuda denetimlerin artırılması, görsel ve işitsel medyada toplumun bilgilendirilmesi amacıyla yapılacak çalışmalara destek olmasını istiyoruz